

*2024- yil yanvar-iyun oyi
uchun dastlabki ma'lumot*

NAMANGAN VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

*Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi:
(69) 227-84-95*

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Namangan viloyatida bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024- yil yanvar-iyun oyida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 653,7 mln. AQSH dollariga yetdi va 2023- yilning yanvar-iyun oyiga nisbatan 20,0 mln. AQSH dollariga yoki 3,3 % ga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-iyun, mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: **653,7** 3,3 %

(2023- y.: **633,0**)

Saldo

2024- y.: **-45,5** (2023- y.: **-106,9**)

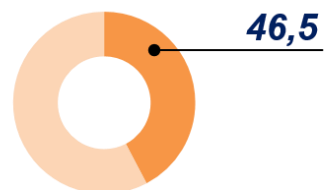

Eksport

2024- y.: **304,0** +15,5 %

(2023- y.: **263,3**)

TSA'dagi ulushi, % da

Import

2024- y.: **349,7** -5,4 %

(2023- y.: **369,7**)

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasida O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobi tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 304,0 mln. AQSH dollariga (2023- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan 15,5 % ga ko‘paydi) va import hajmi 349,7 mln. AQSH dollariga (5,4 % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida -45,5 mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2024- yil yanvar-iyun, mln. AQSH dollari)

Rossiya TSA – 219,1 Eksport: 185,1 Import: 34,1 33,5 %	XXR TSA – 151,7 Eksport: 19,7 Import: 132,0 23,2 %	Turkiya TSA – 40,2 Eksport: 11,8 Import: 28,4 6,1 %	Qozog‘iston TSA – 31,3 Eksport: 11,2 Import: 20,1 4,8 %	Hindiston TSA – 38,4 Eksport: 0,1 Import: 38,3 5,9 %
Qirg‘iz Respublikasi TSA – 49,8 Eksport: 35,3 Import: 14,5 7,6 %	Germaniya TSA – 20,5 Eksport: 6,2 Import: 14,3 3,1 %	Belarusiya TSA – 13,6 Eksport: 2,7 Import: 10,8 2,1%	Fransiya TSA – 6,1 Eksport: 0,0 Import: 6,1 0,9 %	Koreya Respublikasi TSA – 10,2 Eksport: 0,2 Import: 10,0 1,6 %

Namangan viloyati jahonning 72 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiya (33,5 %), XXRda (23,2 %), Turkiyada (6,1 %), Qozog‘istonda (4,8 %) va Hindistonda (5,3 %) qayd etilgan.

NAMANGAN VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	182,0	159,0	219,1
<i>Eksport</i>	127,2	106,3	185,1
<i>Import</i>	54,8	52,7	34,1

XXR	161,1	138,2	151,7
<i>Eksport</i>	23,6	17,9	19,7
<i>Import</i>	137,5	120,3	132,0

Turkiya	50,7	51,1	40,2
<i>Eksport</i>	27,7	20,4	11,8
<i>Import</i>	23,0	30,7	28,4

Hindiston	6,0	8,9	38,4
<i>Eksport</i>	0,3	0,3	0,1
<i>Import</i>	5,8	8,6	38,3

Qozog'iston	45,4	55,4	31,3
<i>Eksport</i>	16,7	24,1	11,2
<i>Import</i>	28,6	31,3	20,1

Qirg'iz Respublikasi	45,9	17,4	49,8
<i>Eksport</i>	39,3	11,7	35,3
<i>Import</i>	6,7	5,8	14,5

Germaniya	14,4	21,0	20,5
<i>Eksport</i>	4,0	4,3	6,2
<i>Import</i>	10,4	16,7	14,3

Belarus	10,8	19,9	13,6
<i>Eksport</i>	1,1	2,5	2,7
<i>Import</i>	9,6	17,3	10,8

Koreya Respublikasi	10,5	13,9	10,2
<i>Eksport</i>	1,1	3,3	0,2
<i>Import</i>	9,5	10,6	10,1

Polsha	10,0	20,3	5,9
<i>Eksport</i>	5,0	7,7	4,3
<i>Import</i>	5,0	12,7	1,6

	Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
	Fransiya	5,0	6,1	6,1
	<i>Eksport</i>	0,0	0,2	0,0
	<i>Import</i>	4,9	6,0	6,1
	Malayziya	2,9	7,8	4,0
	<i>Eksport</i>	0,0	0,1	0,0
	<i>Import</i>	2,9	7,7	4,0
	Ukraina	7,2	3,2	4,9
	<i>Eksport</i>	3,6	1,6	2,9
	<i>Import</i>	3,7	1,6	2,0
	Tojikiston	4,4	5,0	5,8
	<i>Eksport</i>	2,2	3,9	3,3
	<i>Import</i>	2,2	1,1	2,5
	Eron	4,1	4,6	4,0
	<i>Eksport</i>	1,7	1,7	2,7
	<i>Import</i>	2,5	2,9	1,2
	Ispaniya	0,6	0,7	2,4
	<i>Eksport</i>	0,3	0,7	0,1
	<i>Import</i>	0,3	0,1	2,3
	Ozarbayjon	1,8	3,9	2,4
	<i>Eksport</i>	1,2	3,7	2,2
	<i>Import</i>	0,5	0,3	0,2
	Pokiston	1,3	0,8	2,4
	<i>Eksport</i>	0,3	0,0	1,6
	<i>Import</i>	1,0	0,8	0,8
	Latviya	2,8	1,3	1,9
	<i>Eksport</i>	0,3	0,3	0,4
	<i>Import</i>	2,5	1,0	1,6
	Indoneziya	0,6	1,2	2,7
	<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
	<i>Import</i>	0,6	1,2	2,7

NAMANGAN VILOYATIDA HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2024- yil yanvar-iyun, mln. AQSH doll.)*

	Hajm Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	653,7	103,3	100,0
Namangan sh.	277,3	94,4	42,4
tumanlar:			
Mingbuloq	4,7	62,7	0,9
Kosonsoy	53,2	115,6	8,1
Namangan	29,4	117,8	4,5
Norin	22,6	76,3	3,5
Pop	44,5	274,5	6,8
To'raqo'rg'on	82,5	106,9	12,6
Uychi	40,0	94,8	6,1
Uchqo'rg'on	12,3	69,9	1,9
Chortoq	27,8	136,7	4,3
Chust	41,1	100,6	6,3
Yangiqo'rg'on	17,5	103,9	2,7

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

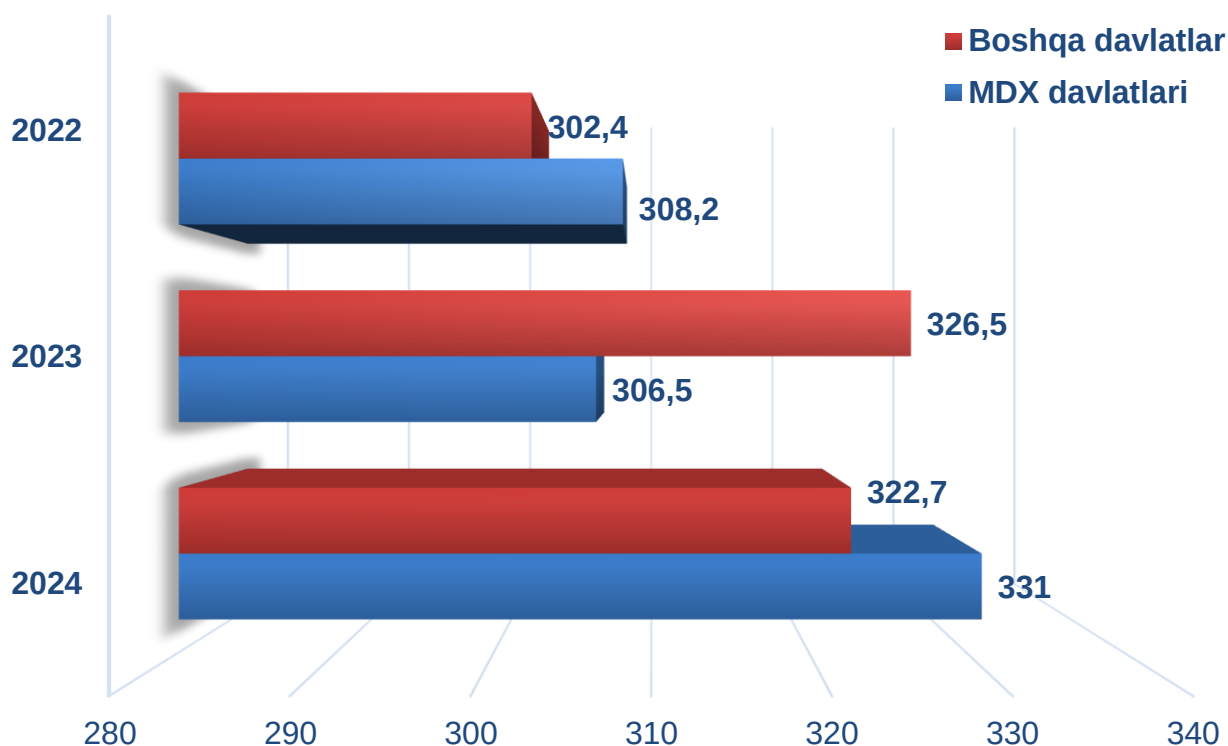
Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri 42,4 % ulush bilan 277,3 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Mingbuloq tumani 0,9 % ulush bilan 4,7 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

NAMANGAN VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyun, mln. AQSH dollari)

2024- yil yanvar-iyun oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 50,6 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023- yilning mos davriga nisbatan 8,0 % ga ko'paydi.

Viloyatning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSAsi 2024- yilning yanvar-iyun 2023- yilning mos davriga nisbatan 1,2 % ga kamaydi va jami TSAdagi ulushi 49,4 % ni tashkil etdi.

Namangan viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yil yanvar-iyun holatiga ko'ra, 331,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan, eksport 246,2 mln. AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import 84,7 mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN UMUMIY TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI (2024- yil yanvar-iyun, ulushi, % da)

Rossiya – 33,5

Qozog'iston – 4,8

Turkmaniston – 0,5

Qirg'iz
Respublikasi – 7,6

Tojikiston – 0,9

Belarus – 2,1

Ozarbajjon – 0,4

Ukraina – 0,7

Armaniston – 0,0

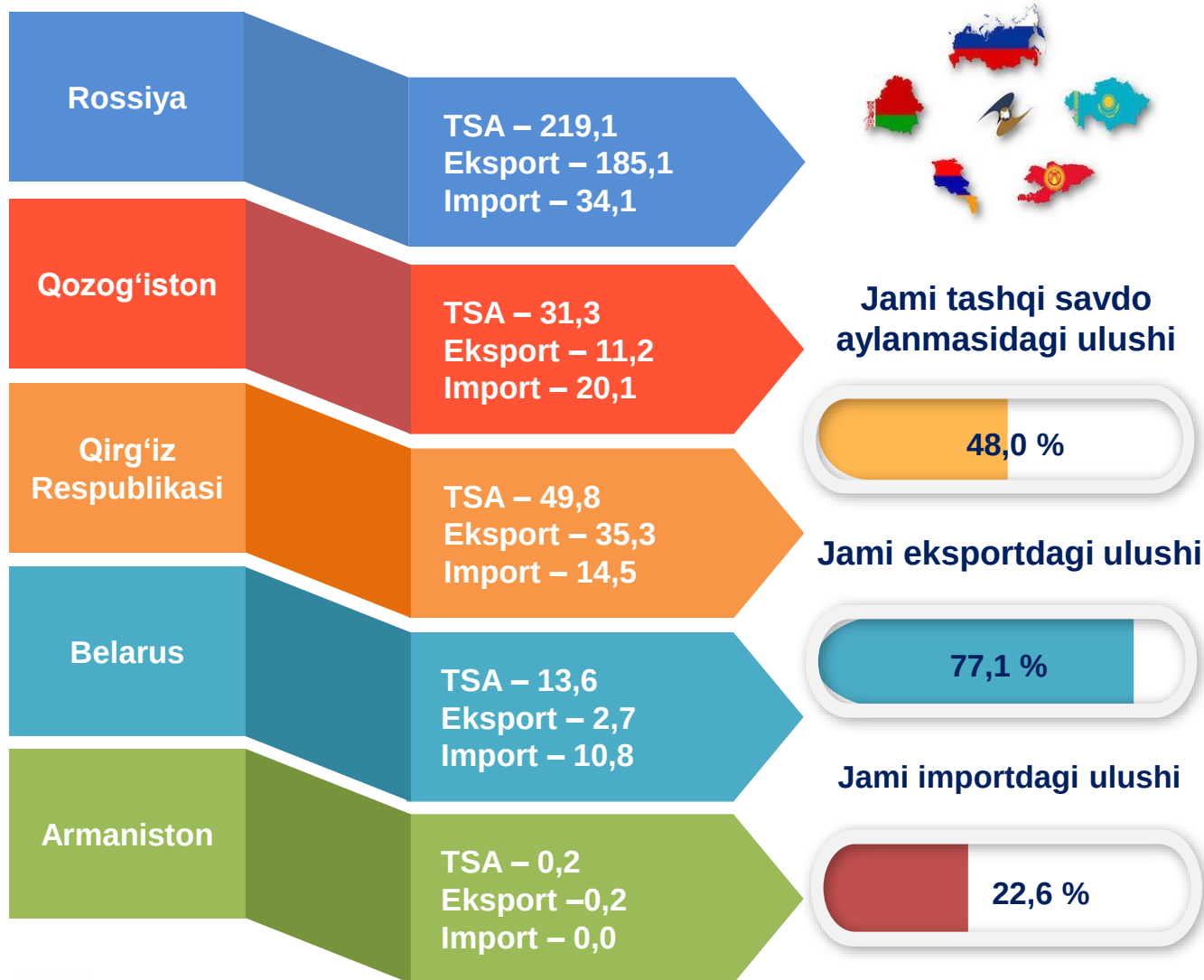

Moldova – 0,1

Namangan viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori hajmlari Rossiya (33,5 %), Qozog'iston (4,8 %) hamda Qirg'iz Respublikasi (7,6 %) davlatlari bilan qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATINING YEOIIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-iyun, mln. AQSH dollari)

Namangan viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 314,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan, eksport hajmi 234,4 mln. AQSH dollari, import hajmi esa 79,6 mln. AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Belarus, Qozog'iston, Armaniston va Qirg'iz Respublikasi) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

NAMANGAN VILOYATINING EKSPORTI

(2024- yil yanvar-iyun)

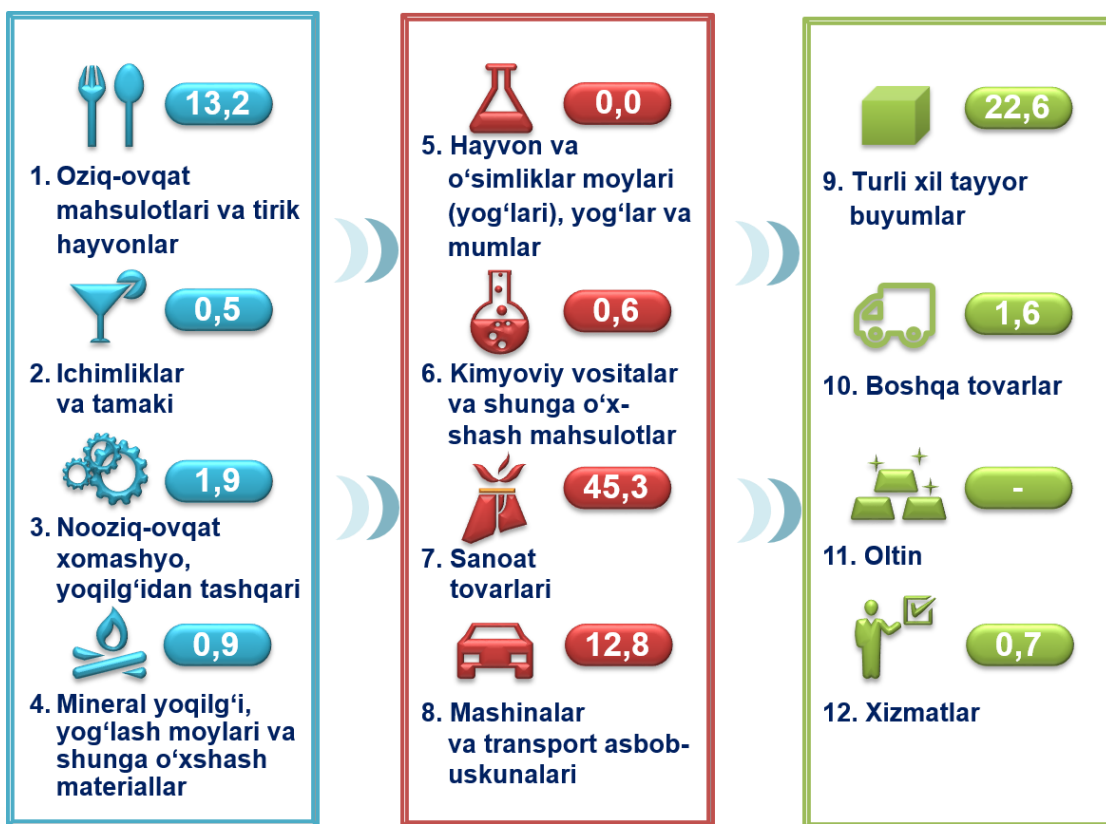

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, 304,0 mln. AQSH dollari qiymatidagi (2023- yilning mos davriga nisbatan 15,5 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-iyun ulushi % da)

O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

NAMANGAN VILOYATIDA XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (yanvar-iyun, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	263,3	304,0	97,1	115,5	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	39,9	40,0	120,4	100,5	15,1	13,2
Ichimliklar va tamaki	2,0	1,4	303,2	71,8	0,7	0,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4,3	5,9	114,3	138,1	1,6	1,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	2,7	0,0	0,0	0,0	0,9
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	2,0	1,7	48,4	83,0	0,8	0,6
Sanoat tovarlari	128,5	137,8	81,2	107,3	48,8	45,3
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	7,1	38,9	273,8	549,4	2,7	12,8
Turli xil tayyor buyumlar	68,1	68,7	109,4	100,9	25,8	22,6
Xizmatlar	5,9	2,1	107,5	35,1	2,2	0,7
Boshqa tovarlar	5,7	4,9	-	85,1	2,2	1,6

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 71,3 % ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (45,3 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (13,2 %) va mashinalar va transport asbob-uskunolari (12,8 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

NAMANGAN VILOYATI XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (2024- yil
yanvar-iyun)

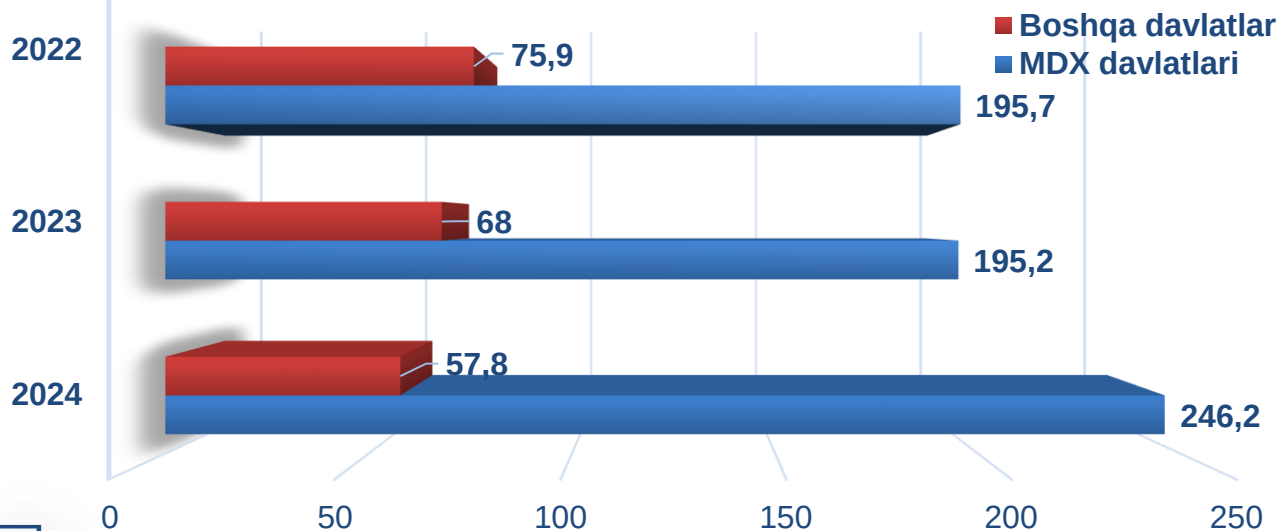
 XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	40 040,7	101,5
03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari, tirik hayvonlar	201,4	41,8
Don va ularning mahsulotlari	897,1	42,3
Hayvonlar uchun ozuqa	17,3	98,7
Kofe, choy, kakao, mahsulotlar va ulardan iborat mahsulotlar	103,0	48,5
Sut mahsulotlari va parranda tuxumi	968,1	86,3
Sabzavot va meva	37683,6	107,6
Baliq (dengiz sut emizuvchilari emas), shaqaloqlar, mollyuskalar va suv umurtqasizlari va ulardan tayyorlanadigan tayyorgarlik	169,6	44,9
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	0,6	0,7
Ichimliklar va tamaki	1 405,3	157,3
Tamaki va tamaki mahsulotlari	-	-
Ichimliklar	1405,3	71,8
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	5 916,7	138,1
Moyli urug'lar va moyli mevalar	395,3	222,5
Tabiiy kauchuk (sintetik kauchuk va regenerlangan rezina)	36,3	1314,5
Bo'limga kiritilgan 56 dan tashqari o'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	21,4	103,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o'simlik mahsulotlari	1138,0	318,1
To'qimachilik talchalari (tops va boshqa chizilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matolarga qayta ishlanmagan)	4325,7	121,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	2 445,1	102,3
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	2654,9	102,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	-
O'simlik moylari va yog'lari, xom, tozalangan yoki fraksiyalangan	-	-
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar; texnik aralashmalar va preparatlar	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	1 680,7	83,0
Boyog'chi va dubil moddalar va boyoqchilar	27,1	122,4
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	397,6	66,1
Yoqilmagan shakldagi plastmassalar	17,1	54,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyo materiallari va mahsulotlar	1075,5	125,2
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumer moddalar; tualet preparatlari, jalb qiluvchi va yoyuvchi vositalar	157,9	62,2

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	137 805,5	107,3
Qimmatbaho, karton va qo'shimcha massa, qo'shimcha yoki karton buyumlar	71,0	53,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	2887,8	104,0
Tizimdan va yog'chidan iborat buyumlar (mebeldan tashqari)	2,9	17,4
Teri, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor teridan ishlab chiqarilgan buyumlar	5791,0	132,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan ruda bo'lmagan qazilma mahsulotlar	583,7	51,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar	0,0	-
To'qimachilik ip tishlari, matolar, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor buyumlar va shunday mahsulotlar	128468,4	107,1
Cho'gin va bolat	0,7	1,3
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	38 878,8	549,4
Aniq tarmoqlar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	140,2	98,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashinalar detallari	322,7	118,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari, apparatlari va asbob-uskunolari va ularning elektr detallari (shu jumladan, boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy asbob-uskunalarining elektrik bo'lmagan detallari)	9199,2	139,0
Energogenerator mashinalar va uskunalar	29213,3	232442,0
Turli xil tayyor buyumlar	68 562,6	100,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv o'tkazish-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalarining blok binolari, armatura va mustahkamlashlari	90,5	378,1
Yo'l buyumlari, sumkalar va shunday konteynerlar	95,6	104,4
Mebel va uning detallari, to'qimachilik buyumlari, matraslar, matraslar tiklovlari, yo'laklar va shunday mebel	102,9	13,9
Poyabzal	283,6	80,7
Kiyim-kecha buyumlari va kiyim-kecha buyumlari	67269,7	101,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor buyumlar	720,3	130,5
Boshqa tovarlar	4 866,1	85,

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda-tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024- yilning yanvar-iyun oylarida MDH mamlakatlariga eksportning ulushi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 26,1 % ga ko'paygan.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyun, mln. AQSH dollari)

2024- yil yanvar-iyun oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya, XXR, Qozog'iston, Turkiya, Ukraina, Eron va Qirg'iz Respublikasi kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 88,4 % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-iyun, % da)

NAMANGAN VILOYATIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-iyun)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.
Rossiya Federatsiyasi	106,3	185,1	83,5	174,1	1	1
Qirg'iziston	11,7	35,3	29,7	302,5	3	2
Xitoy	17,9	19,7	75,9	109,9	2	3
Turkiya	20,4	11,8	73,7	57,8	4	4
Qozog'iston	24,1	11,2	144,0	46,3	29	5
Germaniya	4,3	6,2	106,7	143,3	13	6
Polsha	7,7	4,3	154,1	55,6	11	7
Tojikiston	3,9	3,3	177,4	85,8	5	8
Ukraina	1,6	2,9	44,5	182,0	12	9
Belarus	2,5	2,7	220,7	108,6	9	10
Eron	1,7	2,7	101,1	162,3	6	11
Turkmaniston	2,3	2,7	79,8	117,0	7	12
Ozarbajjon	3,7	2,2	298,7	60,3	16	13
Afg'oniston	2,3	1,8	147,7	81,2	8	14
Isroil	1,1	1,7	171,7	159,7	21	15
Pokiston	0,0	1,6	0,0	0,0	18	16
Boshqa mamlakatlar	35,6	1,0	2078,2	2,7	31	17
Gruziya	0,3	0,9	35,3	317,5	15	18
Kuveyt	1,2	0,8	0	71,4	26	19
Moldova Respublikasi	2,8	0,7	353,7	24,2	25	20

NAMANGAN VILOYATIDA HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI

(2024- yil yanvar-iyun, mln.AQSH doll.)*

	Hajm Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	304,3	115,5	100,0
Namangan sh	87,6	86,1	28,8
tumanlar:			
Mingbuloq	2,9	166,4	0,9
Kosonsoy	41,1	119,6	13,5
Namangan	12,0	112,0	3,9
Norin	12,1	334,1	4,0
Pop	36,5	564,8	12,0
To'raqo'rg'on	51,9	102,9	17,1
Uychi	22,9	134,3	7,5
Uchqo'rg'on	8,9	63,7	2,9
Chortoq	1,0	102,6	0,3
Chust	16,6	94,7	5,5
Yangiqo'rg'on	9,6	212,9	3,2

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri 28,8 % bilan 87,6 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Chortoq tumani 0,3 % bilan 1,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024- yil yanvar-iyun oylarida 40 629,9 tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan 27,8 % ga yoki -15 655,6 tonnaga kamaydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Pokiston (2,8 %), XXR (10,2 %), Rossiya (62,2 %), Qozog'iston (6,9 %) hamda Turkiya (7,3 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2024- yil yanvar-iyun oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 32 611,1 ming. AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2023-yilning mos davriga nisbatan jami eksportdagi ulushi 10,7 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-iyun, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

Uzum 209,0 ming. AQSH dollari 294,4 tonna 49,1 % ↓	Piyo 2 012,8 ming. AQSH dollari 11 766,9 tonna 103,0. % ↑	Pomidor 5 439,9 ming. AQSH dollari 6 167,4 tonna 147,9 % ↑
Xurmo 189,9 ming. AQSH dollari 295,5 tonna 107,2 % ↑	Uzum quritilgan 645,2 ming. AQSH dollari 296,1 tonna 41,8 % ↓	Karam 698,4 ming. AQSH dollari 2 006,6 tonna 47,5 % ↓

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2024- yil yanvar-iyun)

Davlatlar	Tonna	Ming. AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Rossiya	20 965,6	20 280,2	62,2
 XXR	4 930,0	3 340,5	10,2
 Turkiya	773,4	2 381,5	7,3
 Pokiston	4 562,6	912,3	2,8
 Ozarbayjon	394,6	688,0	2,1
 Boshqa davlatlar	9 003,7	5 008,6	15,4

* qiymat ifodasidan

2024- yil yanvar-iyun oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Rossiyaga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 62,2 % ni), bu ko'rsatkich Pokistonga eksport hajmidan 20 barobar ko'p.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So'nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo'shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan O'zbekiston uchun muhim soha bo'lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo'shilishini ta'minlaydi.

To'qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishini bevosita paxta xomashyosini o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

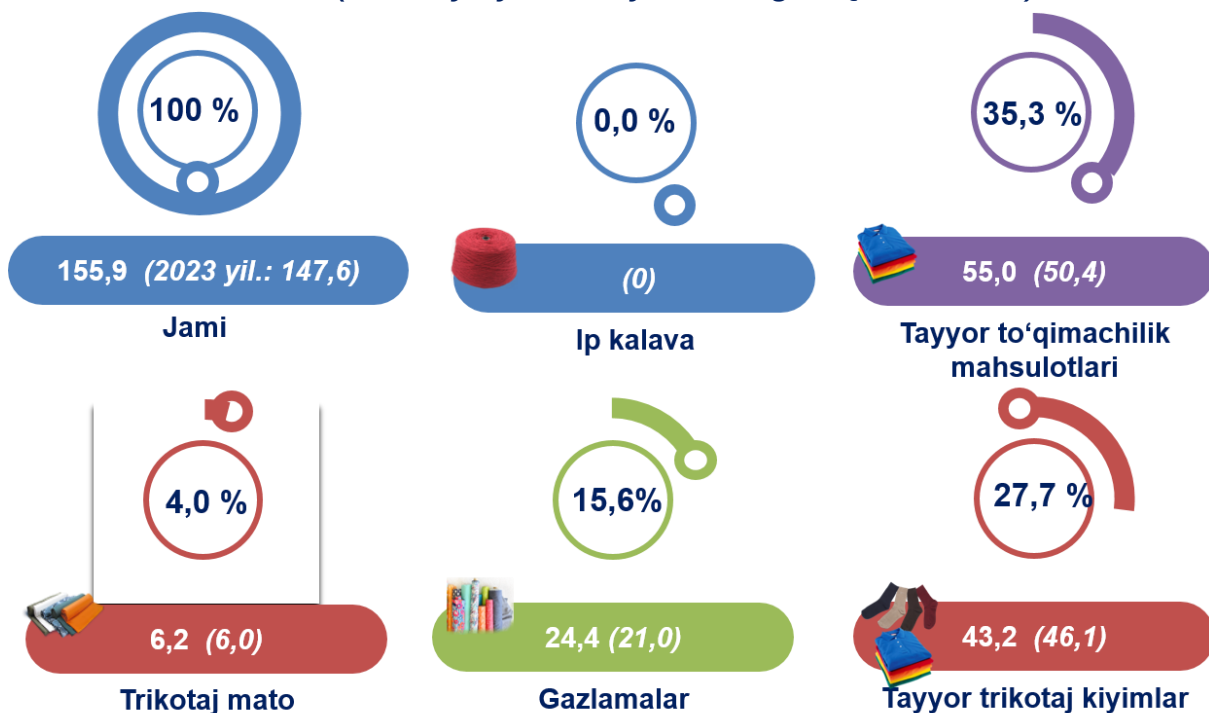
Xususan, 2024- yil yanvar-iyun oylari yakuni bo'yicha 155,9 mln. AQSH dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 51,3 % ini tashkil etib, o'tgan yilga nisbatan 5,6 % ga ko'paydi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor trikotaj kiyimlar (27,7 %), tayyor to'qimachilik mahsulotlari (35,3 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan to'qimachilik mahsulotlari dunyoning 28 ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-iyun, ming. AQSH dollari)

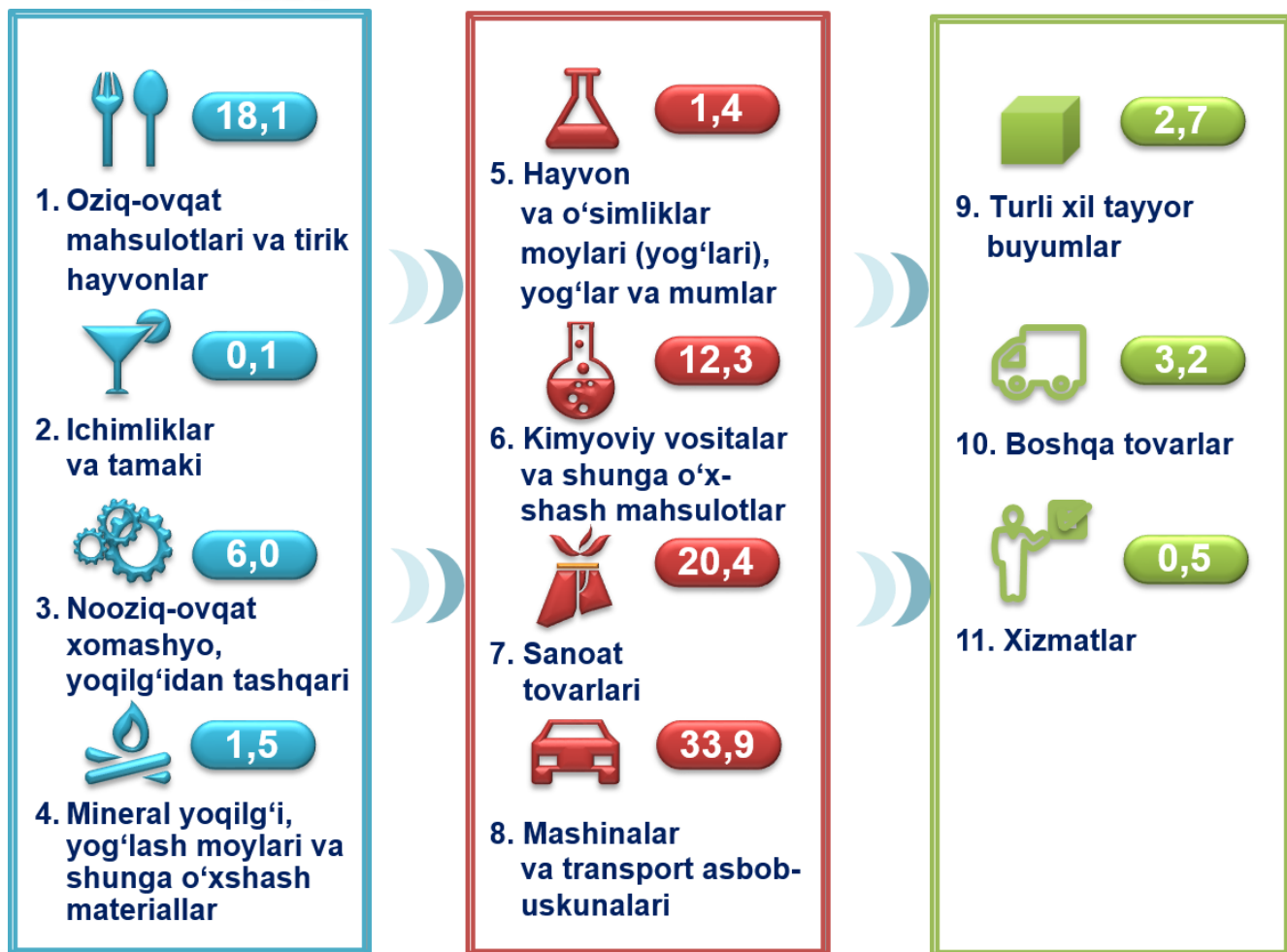
NAMANGAN VILOYATINING IMPORTI

2024- yilning yanvar-iyun oylarida import hajmi 349,7 mln. AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan -5,4 % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (33,9 %), sanoat tovarlari (20,4 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (12,3 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2024- yil yanvar-iyun ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024- yilning yanvar-iyun oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 20,0 mln. AQSH dollariga kamaydi. Xizmatlar importi esa 1,7 mln. AQSH dollariga yetdi.

NAMANGAN VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-iyun, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	369,7	349,7	109,8	94,6	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	67,1	63,3	140,2	94,3	18,2	18,1
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	22,2	20,9	118,8	93,9	6,0	6,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	7,2	5,1	53,7	70,6	1,9	1,5
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	9,6	4,9	86,4	50,8	2,6	1,4
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	40,0	43,1	94,4	107,7	10,8	12,3
Sanoat tovarlari	90,6	71,4	125,0	78,9	24,5	20,4
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	105,4	118,7	86,8	112,6	28,5	33,9
Turli xil tayyor buyumlar	9,1	9,3	95,7	102,1	2,5	2,7
Xizmatlar	0,0	1,7	240,2	825,m	0,0	0,5
Boshqa tovarlar	18,5	11,1	-	59,7	-	3,2

**XSST BO‘LIMI BO‘YICHA AYRIM MAHSULOTLAR
IMPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar-iyun)**

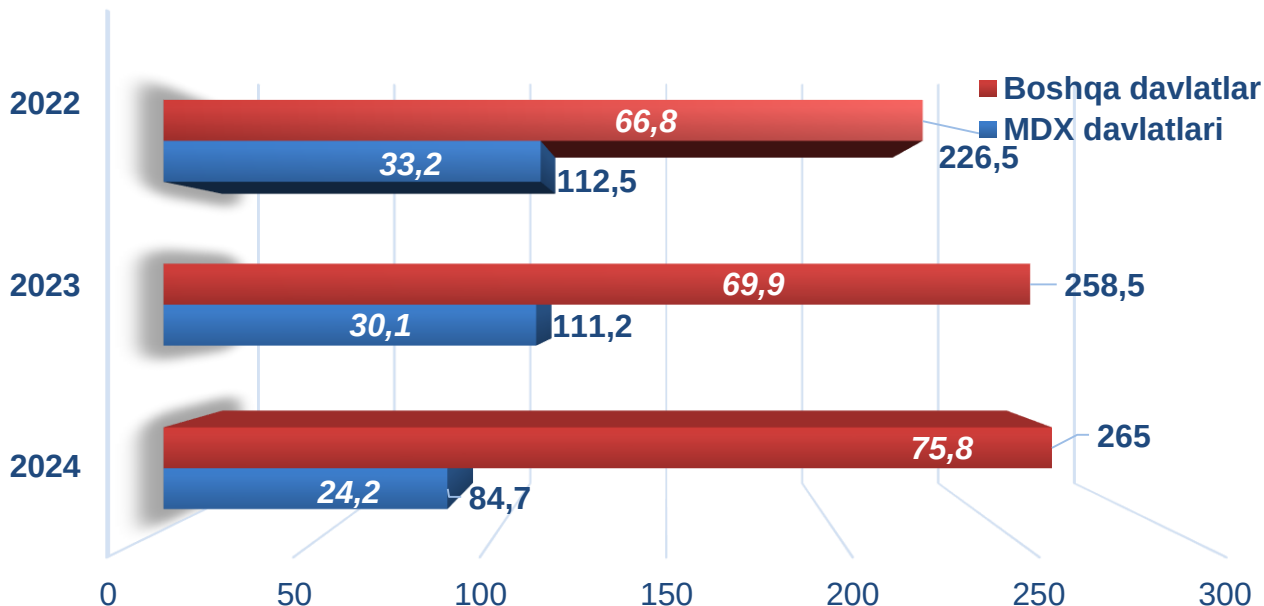
XSST bo‘limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	63 303,2	94,3
03-bo‘limga kiritilgan hayvonlardan tashqari, tirik hayvonlar	8402,7	460,6
Don va ularning mahsulotlari	10081,3	44,2
Hayvonlar uchun ozuqa	5811,5	107,7
Kofe, choy, kakao, mahsulotlar va ulardan iborat mahsulotlar	4972,3	102,8
Sut mahsulotlari va parranda tuxumi	6131,2	102,4
Go’sht va go’sht mahsulotlari	17873,0	108,5
Sabzavot va meva	4850,2	74,7
Turli oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlari	4281,6	141,3
Baliq (dengiz sut emizuvchilari emas), shaqaloqlar, mollyuskalar va suv umurtqasizlari va ulardan tayyorlanadigan tayyorgarlik	-	0,0
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	899,5	623,8
Ichimliklar va tamaki	381,1	-
Ichimliklar	381,1	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	20 819,1	93,7
Qo’shimcha massa va makulatura	225,6	41,5
Moyli urug‘lar va moyli mevalar	2093,0	138,2
Metall rudalari va metall lom	155,8	85,1
Tabiiy kauchuk (sintetik kauchuk va regenerlangan rezina)	328,6	44,7
Tiklash va o‘rmon materiallari	14135,6	90,6
Bo‘limga kiritilgan 56 dan tashqari o‘g‘itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko‘mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	1541,5	205,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o‘simlik mahsulotlari	2168,3	93,7
To‘qimachilik talchalari (tops va boshqa chizilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matolarga qayta ishlanmagan)	170,6	29,9
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	5 074,7	70,6
Gaz, tabiiy va sun‘iy	9,0	87,3
Neft, neft mahsulotlari va shunday materiallar	1791,0	30,1
Ko‘mir, koks va briketter	3274,7	265,2
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	4 858,5	50,8
Ishlangan hayvonlar va o‘simlik moylari va moylari; hayvon va o‘simlik urug‘lari; boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon yoki o‘simlik yoki o‘simlik yo‘llaridan tibbiy aralashmalar va preparatlar	977,3	33,6
O‘simlik moylari va iyunlari, xom ashyosi, rafinlangan yoki fraktsiyalangan	3870,9	58,3
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	43 113,0	107,7
Boyog‘chi va dubil moddalar va boyoqchilar	4664,6	96,8
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	20511,9	441,5
Noorganik kimyoviy moddalar	877,9	59,1
Organik kimyoviy moddalar	2110,0	39,4
Yoqilmagan shakldagi plastmassalar	1575,6	98,2
Dastlabki shakldagi plastmassalar	9259,2	62,4
O‘g‘itlar (272-guruhga kiritilganlardan tashqari)	0,1	0,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyo materiallari va mahsulotlar	3832,6	113,4
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumer moddalar; tualet preparatlari, jalb qiluvchi va yoyuvchi vositalar	281,1	34,6

XSST bo'limi nomi	Mln. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	71 337,8	78,7
Qimmatbaho, karton va qo'shimcha massa, qo'shimcha yoki karton buyumlar	3308,6	63,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	4742,1	67,6
Tizimdan va yog'chidan iborat buyumlar (mebeldan tashqari)	6340,7	126,1
Teri, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor teridan ishlab chiqarilgan buyumlar	58,7	39,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan ruda bo'lmagan qazilma mahsulotlar	4423,0	85,3
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar	1026,8	61,7
To'qimachilik ip tishlari, matolar, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor buyumlar va shunday mahsulotlar	36506,8	78,7
Rangli metallar	415,3	113,8
Cho'gin va bolat	14515,8	73,7
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	118 683,9	112,6
Avtomobillar (shu jumladan, havo yodgichidagi transport vositalari)	18184,8	74,1
Elektr aloqasi, ovozni yozib olish va ovozni chiqarish apparaturasi va uskunolari	63,8	297,4
Ma'lumotlarni avtomatik ishlash uchun mas'ul mashinalar va uskunalar	1820,5	133,4
Metallarni ishlash mashinalari	1980,1	138,9
Aniq tarmoqlar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	56235,2	115,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashinalar detallari	25119,4	172,0
Boshqa transport uskunolari	72,7	116,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari, apparatlari va asbob-uskunolari va ularning elektr detallari (shu jumladan, boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy asbob-uskunalarining elektrik bo'lmagan detallari)	10000,4	119,3
Energogenerator mashinalar va uskunalar	5207,0	80,3
Turli xil tayyor buyumlar	9 272,8	102,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv o'tkazish-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalarining blok binolari, armatura va mustahkamlashlari	1355,2	131,8
Yo'l buyumlari, sumkalar va shunday konteynerlar	11,2	33,3
Mebel va uning detallari, to'qimachilik buyumlari, matraslar, matraslar tiklovlari, yo'laklar va shunday mebel	319,2	126,9
Poyabzal	72,1	49,2
Kiyim-kecha buyumlari va kiyim-kecha buyumlari	284,3	69,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor buyumlar	3655,9	112,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan maxsus, ilmiy va nazorat asbob-uskunolari va apparatlari	3554,9	92,2
Fotosurat apparaturasi, uskunalar, xarajat materiallari va boshqa toifalarga kiritilmagan optik buyumlar; soat	19,8	17,8

2024 - yil yanvar-iyun natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **24,2 %** ni tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan **23,8 %** ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyun, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

2024- yil yanvar-iyun oyida Namangan viloyati **61** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Rossiya, Turkiya, Hindiston, Germaniya, Qozog'iston Belarus va Qirg'iz Respublikasi) jami importning **2/3** qismini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-iyun, % da)

NAMANGAN VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-iyun)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.
Xitoy	120,3	132,0	87,5	109,7	1	1
Hindiston	8,6	38,3	150,1	443,2	2	2
Rossiya Federatsiyasi	52,7	34,1	96,2	64,7	3	3
Turkiya	30,7	28,4	133,6	92,5	4	4
Qozog'iston	31,3	20,1	109,2	64,5	5	5
Qirg'iziston	5,8	14,5	86,8	250,3	6	6
Germaniya	16,7	14,3	161,3	86,0	7	7
Belarus	17,3	10,8	179,6	62,6	8	8
Koreya Respublikasi	10,6	10,1	112,2	94,7	9	9
Italiya	6,5	6,3	331,0	96,0	10	10
Fransiya	6,0	6,1	120,9	101,2	11	11
Malayziya	7,7	4,0	267,4	52,1	12	12
Avstriya	2,0	3,9	13,0m	190,2	13	13
Indoneziya	1,2	2,7	197,7	231,3	14	14
Tojikiston	1,1	2,5	49,2	231,3	15	15
Ispaniya	0,1	2,3	27,7	29,2m	16	16
Ukraina	1,6	2,0	43,5	124,1	17	17
Niderlandlar	2,0	1,7	209,6	84,9	19	18
Polsha	12,7	1,6	252,6	12,9	21	19
Latviya	1,0	1,6	40,1	155,5	24	20

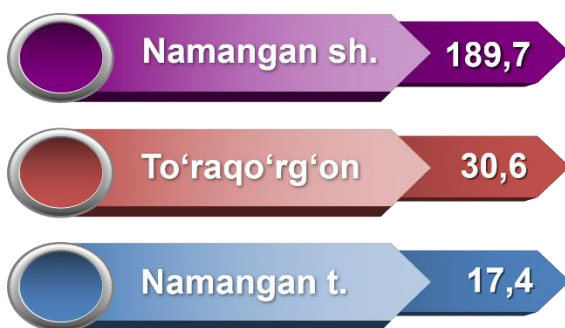

NAMANGAN VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2024- yil yanvar-iyun, mln. AQSH doll.)

	Hajm Mln. AQSH dollar	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	349,7	94,6	100,0
Namangan sh	189,7	98,8	54,2
tumanlar:			
Mingbuloq	1,8	31,8	0,5
Kosonsoy	12,1	103,8	3,4
Namangan	17,4	122,1	5,0
Norin	10,5	40,5	3,0
Pop	8,0	82,2	2,3
To'raqo'rg'on	30,6	114,4	8,7
Uychi	17,0	68,0	4,9
Uchqo'rg'on	3,5	93,5	1,0
Chortoq	26,8	138,5	7,7
Chust	24,5	105,1	7,0
Yangiqo'rg'on	7,9	63,8	2,2

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri **54,2 %** bilan **189,7** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Mingbuloq tumani **0,5 %** bilan **1,8** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

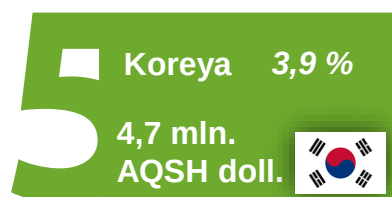
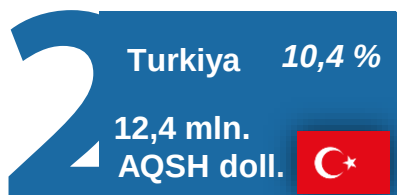
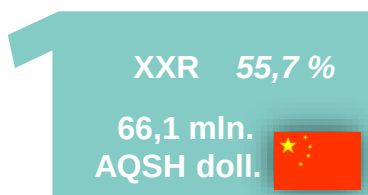

Viloyatda investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2024- yil yanvar-iyun oyida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunalar hajmi **118,7** mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2023- yilning shu davriga nisbatan **12,6** % ga ko'paydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **33,9** % ga yetdi.

MASHINA VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-iyun)

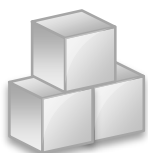
2024- yil yanvar-iyun oyida mashina va transport asbob-uskunalar importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan **13,3** mln. AQSH dollariga ko'paydi. Ushbu tovarlarni Namangan viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi **XXR** — **55,7** mln. AQSH dollari, Turkiya — **10,4** mln. AQSH dollari, Koreya — **3,9** mln AQSH dollari, Hindiston — **8,6** mln. AQSH dollari, Germaniya – **5,6** mln. AQSH dollari, kabi davlatlarga to'g'ri keldi.

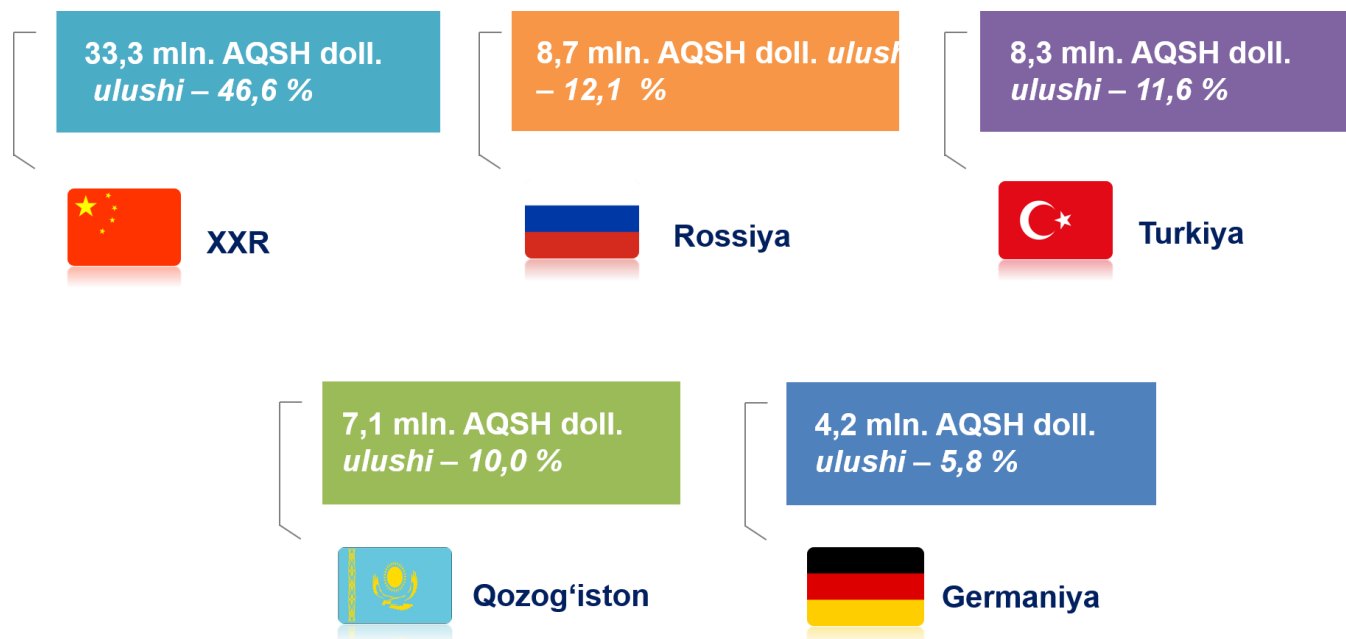
SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2024- yil yanvar-iyun oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 71,4 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 21,1 % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi 20,4 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-iyun)

Sanoat mahsulotlari importida beshta yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Qozog'iston, Germaniya) jami importning 86,2 % ini tashkil qiladi, bu 61,6 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.